

Przedawnienie roszczeń majątkowych w sprawach jeździeckich

■ tekst: r. pr. Agnieszka Kalinowska, LexHippica

Od 9 lipca 2018 r. obowiązują nowe przepisy dotyczące przedawnienia roszczeń majątkowych. Po upływie terminu przedawnienia ten, przeciwko komu przysługuje roszczenie, może uchylić się od jego zaspokojenia, chyba że zrzeka się korzystania z zarzutu przedawnienia. Skutek przedawnienia następuje zatem po upływie określonego terminu i polega na tym, że wprawdzie roszczenie istnieje nadal, ale osoba, przeciwko której przysługuje roszczenie, może bez ujemnych konsekwencji prawnych odmówić podjęcia zachowania, do którego jest zobowiązana.

Wspomniana nowelizacja dotyczyła długości ogólnego terminu przedawnienia, modyfikacji biegu terminów przedawnienia, wprowadzono również zasadę, zgodnie z którą upływ terminu przedawnienia przysługującego przeciwko konsumentowi należy uwzględniać z urzędu oraz stworzono sądowi możliwość nieuwzględnienia upływu tego terminu.

Znowelizowane przepisy Kodeksu Cywilnego nie mają zastosowania do przedawnienia uregulowanego odmiennie ustawą lub umową międzynarodową.

Zmiany przepisów Kodeksu Cywilnego dotyczą również spraw z zakresu prawa jeździeckiego, m.in. roszczeń z tytułu rękojmi za wady sprzedanego konia, roszczenia o wynagrodzenie za świadczenie usług, np. pensjonatu dla koni lub usług trenerskich.

Ogólny termin przedawnienia – 6 lat zamiast 10

Ustawodawca skrócił ogólny termin przedawnienia roszczeń majątkowych z 10 do 6 lat. Skrócenie okresu przedawnienia dotyczy podstawowego okresu przedawnienia roszczeń, który znajduje zastosowanie, gdy przepisy szczególne nie przewidują innego okresu przedawnienia.

Przykład: *Roszczenie o naprawienie szkody z tytułu nienaležitégo wykonania umowy sprzedaży konia, w sytuacji, gdy terminy rękojmi za wady uległy przedawnieniu (2 lata) i strona kupująca dochodzi swoich praw na zasadach przepisów ogólnych z Kodeksu Cywilnego.*

Ponadto nowy 6-letni termin przedawnienia będzie miał zastosowanie także do roszczeń stwierdzonych prawomocnym wyrokiem sądu lub ugodą zawartą przed sądem lub zatwierdzoną przez sąd.

Roszczenia okresowe i związane z działalnością gospodarczą

Nie ulega zmianie ogólny termin przedawnienia dla roszczeń o świadczenia okresowe oraz dla roszczeń związanych z prowadzoną działalnością gospodarczą, który pozostał 3-letni.

Elementem wyróżniającym świadczenia okresowe jest ich powtarzalny charakter (spełniane są w określonych odstępach czasowych).

Przykład: *Świadczeniami okresowymi są m.in. czynsz z umowy najmu boksu lub dzierżawy konia, wynagrodzenie z tytułu umowy pracy oraz odsetki.*

3-letniemu terminowi przedawnienia podlegają również roszczenia przysługujące osobom prowadzącym działalność gospodarczą i mające związek z prowadzoną działalnością gospodarczą. Chodzi przede wszystkim o roszczenia powstałe w wyniku czynności prawnych dokonanych w ramach działalności gospodarczej.

Przykład: *Roszczenia właściciela ośrodka jeździeckiego z tytułu umowy przechowania konia*

Do zastosowania 3-letniego terminu przedawnienia nie jest wymagane, aby obie strony stosunku prawnego, z którego wywodzi się roszczenie majątkowe, prowadziły działalność gospodarczą. Wystarczy, że działalność gospodarczą prowadzi tylko strona dochodząca roszczenia, które wiąże się z tą działalnością.

Prowadzenie działalności gospodarczej nie oznacza, że każde roszczenie podmiotu prowadzącego taką działalność jest z nią związane i podlega 3-letniemu okresowi przedawnienia. Obowiązują również szczególne terminy przedawnienia roszczeń, o czym jest mowa w dalszej części niniejszego artykułu.

Zasady ustalania upływu okresu przedawnienia

Inaczej niż do tej pory ustalany jest również koniec okresu przedawnienia, tj. koniec terminu przedawnienia przypada na ostatni dzień roku kalendarzowego, chyba że termin przedawnienia jest krótszy niż 2 lata. Oznacza to, że roszczenia nie będą już przedawniały się równo po 2, 3 czy 6 (zamiast 10) latach, liczonych od daty wymagalności roszczenia, lecz zawsze na koniec roku kalendarzowego.

W praktyce takie rozwiązanie oznaczać będzie w większości przypadków wydłużenie okresu na dochodzenie roszczeń ponad wskazany w ustawie okres przedawnienia.

Przykład: Roszczenie o zapłatę wynagrodzenia za wykonanie usługi trenerskiej (podlegające 2-letniemu okresowi przedawnienia), wynikające z faktury, której termin zapłaty upłynął w dniu 10 stycznia 2020 r., ulegnie przedawnieniu dopiero z dniem 31 grudnia 2022 r., zamiast 10 stycznia 2022 r.

Upływ terminu przedawnienia z końcem roku kalendarzowego będzie dotyczył w szczególności następujących roszczeń z umów:

➤ **zlecenia/świadczenia usług kowala, weterynaryjnych, trenerskich** – roszczenia o wynagrodzenie i o zwrot wydatków zleceniobiorcy/usługodawcy, poczynionych w celu należytego wykonania zlecenia/usługi;

➤ **dzierżawy konia** – roszczenie o zapłatę zaległego czynszu dzierżawnego;

➤ **sprzedaży konia** – roszczenie z tytułu rękopojmi za wady sprzedanego konia;

➤ **ubezpieczenia OC** – roszczenia poszkodowanego wynikające z ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej przedawniają się w terminie przewidzianym dla roszczenia poszkodowanego wobec ubezpieczonego.

Przykład: Roszczenie poszkodowanego właściciela konia wobec ubezpieczyciela o naprawienie szkody z tytułu nienależytego wykonania usługi weterynaryjnej

Roszczenia z powodu uszkodzenia dzierżawionego lub użyczonemu konia

Bez zmian natomiast pozostają zasady obliczania końcowego terminu przedawnienia roszczeń wynikających z uszkodzenia dzierżawionego lub użyczonemu konia.

Roszczenia wydzierżawiającego przeciwko dzierżawcy konia o naprawienie szkody z powodu uszkodzenia lub pogorszenia stanu zdrowia dzierżawionego konia, jak również roszczenia dzierżawcy przeciwko wydzierżawiającemu o zwrot nakładów na konia albo o zwrot nadpłaconego czynszu dzierżawnego, przedawniają się z upływem 1 roku od dnia zwrotu przedmiotu dzierżawy.

Taki sam termin przedawnienia obowiązuje w przypadku użyczenia (bezpłatnego) konia.

Umowy między przedsiębiorcą i konsumentem, a zarzut przedawnienia

Omawiana nowelizacja wprowadziła zasadę, że w przypadku stosunków przedsiębiorca – konsument skutki przedawnienia następują z mocy prawa i sąd bierze je pod uwagę z urzędu. Konsument nie musi już podnosić zarzutu przedawnienia, np. w sprawie o zapłatę czynszu dzierżawnego konia.

Mimo powyższego, przedsiębiorca w wyjątkowych przypadkach będzie mógł toczyć spór przed sądem, co do przedawnionych roszczeń wobec konsumenta. Sąd może, po rozważeniu interesów obu stron, nie uwzględnić upływu terminu przedawnienia roszczenia przysługującego przeciwko konsumentowi, jeżeli wymagają tego względy słuszności.

Terminy przedawnienia wyznaczają granice czasowe, w ciągu których możemy dochodzić realizacji roszczenia od drugiej strony stosunku prawnego, np. zapłaty długu. W polskim ustawodawstwie obowiązują różne terminy przedawnienia, dlatego w przypadku każdej umowy należy zawsze upewnić się, jaki obowiązuje termin przedawnienia roszczeń, celem uniknięcia negatywnych skutków jego upływu. ■

Chybie – tereny pod ujeżdżalnię dla koni, kryte lodowisko, pływalnie a może halę sportową

Gmina Chybie przeznaczyła do sprzedaży atrakcyjny teren przeznaczony w miejscowym planie pod szeroko rozumiane usługi sportu i rekreacji. Chodzi tu o ponad 3-hektarową działkę położoną w zielonej okolicy w miejscowości Frelichów. W części przedmiotowe usługi mogą obejmować zabudowę kubaturową, w tym, m.in.:

- ➔ ujeżdżalnię dla koni wraz z obiektami towarzyszącymi;
- ➔ halę sportową;
- ➔ krytą pływalnię;
- ➔ lodowisko kryte.

Dodatkowo na przedmiotowej nieruchomości plan przewiduje możliwość powstania:

- ➔ mieszkań funkcyjnych;
- ➔ obiektów usług handlowych;
- ➔ gastronomii;
- ➔ usług i pomieszczeń hotelowych związanych z przeznaczeniem podstawowym terenów;
- ➔ dojazdów, parkingów.

SZCZEGÓŁOWY OPIS

Działka o kształcie nieregularnym ale przydatnym do użytkowania zgodnie z przeznaczeniem w planie miejscowym, zlokalizowana na byłych polach irygacyjnych Cukrowni „Chybie”. Działka w całości użytkowana rolniczo. W otoczeniu znajduje się pojedyncza zabudowa mieszkalna, przeważają tereny zielone, łąki, grunty orne, nieużytki.

Odległość do centrum gminy i głównej ulicy Bielskiej ok. 2 km.

Dojazd do nieruchomości od strony północno-zachodniej z ul. Polnej o nawierzchni asfaltowej i południowo-zachodniej z ul. Kuchennej o nawierzchni gruntowej.

Nieruchomość gruntowa położona w obrębie Frelichów, przy ul. Polnej, zapisana w księdze wieczystej KW BB1C/00042566/9 Sądu Rejonowego w Cieszynie.

Osoby/Podmioty zainteresowane zainwestowaniem w tego typu działalność zapraszamy do Urzędu Gminy w Chybiu ul. Bielska 78, pok. 10-11 (I piętro), kontakt telefoniczny:

p. Jerzy Havelka – kierownik Referatu IDN, tel. 33 8561096 w. 26,
p. Maciej Bany – inspektor Referatu IDN, tel. 33 8561096 w. 26.